

Cittaslow z roku na rok rośnie w siłę

Barczewo

Reszel

Lidzbark Warmiński

Bartoszyce

Bisztynek

Już niebawem kolejne polskie miasta dołączą do Międzynarodowego Stowarzyszenia Cittaslow. Bartoszyce będą już piętnastym miastem z naszego regionu w tym wyjątkowym gronie.

W stowarzyszeniu Cittaslow funkcjonuje siedemnaście polskich miast, w tym aż czternaście z województwa warmińsko-mazurskiego: Barczewo, Biskupiec, Bisztynek, Dobre Miasto, Gołdap, Górowo Iławeckie, Lidzbark Warmiński, Lubawa, Nidzica, Nowe Miasto Lubawskie, Olsztynek, Pasym, Reszel i Ryn. Kolejnymi miastami, które dołączą do tego grona, będą Bartoszyce z Warmii i Mazur, Prudnik z województwa opolskiego i Nowy Dwór Gdański z województwa pomorskiego. Czym charakteryzują się miejscowości, które wstępują w szeregi Cittaslow?

Barczewo — miasto Feliksa Nowowiejskiego, twórcy „Roty”. W swoim dorobku Nowowiejski miał również operę „Legenda Bałtyku”. Dziś w jego rodzinnym domu znajduje się muzeum, gdzie można zobaczyć fortepian mistrza oraz kopie jego rękopisów. Atrakcją miasta jest Międzynarodowy Festiwal Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego.

Bartoszyce — położone na terenie historycznej Barcji. Na terenie miasta znajduje się ponad 60 hektarów lasów z bartoszyckim pomnikiem przyrody — jesionem wyniosłym o wysokości 30 m. Warto wspomnieć, że w Bartoszycach mieścił się batalion kleryków. Dwuletnią służbę odbył w nim kapelan Solidarności — ksiądz Jerzy Popiełuszko.

Biskupiec — miasteczko w sercu Warmii z zachowanym do dziś średniowiecznym układem przestrzennym. Panoramę miasta można podziwiać z wieży kościoła św. Jana Chrzciciela. Malownicze trasy rowerowe umożliwiają dotarcie na tereny rekreacyjne w pobliżu jeziora Dadaj oraz do wioski Węgój ze skansenem maszyn rolniczych.

Bisztynek — już w 1568 roku biskup warmiński Stanisław Hozjusz przyznał miastu prawo do organizacji dorocznych jarmarków. Co ciekawe, w okresie nowożytnym Bisztynek należał do najlepiej prosperujących miast na Warmii. W mieście znajduje się ogromny głaz narzutowy zwany „Diabelskim Kamieniem”.

Dobre Miasto — znajduje się tutaj gotycki kościół Najświętszego Zbawiciela

i Wszystkich Świętych, druga co do wielkości świątynia na Warmii. W refektarzu dobrodziejskiej kolegiaty stołować miał się sam cesarz Francuzów Napoleon Bonaparte podczas swojego pobytu w mieście w 1807 roku.

Gołdap — to uzdrowskie miasto leży na terenie historycznej krainy o nazwie — Mała Litwa lub Litwa Pruska. Wybudowano tutaj jedno z największych w Polsce tężnie solankowe. Znajduje się tu również ośrodek narciarski. Na terenie Pięknej Góry udostępnionych jest aż pięć wyciągów narciarskich.

Górowo Iławeckie — położone na terenie historycznej Natangii, ze względu na swoje dzieje określane jest mianem „miasta wielu kultur”. Warto tu przyjechać chociażby po to, aby zobaczyć cerkiew greckokatolicką z ikonostasem autorstwa Jerzego Nowosielskiego oraz największe na Warmii malowidło sufitowe.

Lidzbark Warmiński — historyczna stolica regionu z wieloma zabytkami określana Perłą Warmii. Znajduje się tutaj zamek biskupów warmińskich, uznany za wyjątkowy

monument historii. Każdego roku w mieście tym odbywają się słynne już wieczory satyry i humoru. Organizowane są tutaj także imprezy sportowe oraz kulturalne.

Lubawa — stolica historycznej Ziemi Lubawskiej. Z miastem wiąże się legenda o Białej Pani na zamku. Ostatnio widziano ją na zrewitalizowanych murach obronnych... Na tutejszym zamku biskupów chełmińskich parokrotnie przebywał wielki astronom Mikołaj Kopernik. Dziś miasto i okolica słyną z fabryk produkujących meble.

Nidzica — w nidzickim zamku mieści się m.in. Muzeum Ziemi Nidzickiej. Można zapoznać się tutaj m.in. z metodami wznoszenia budowli na terenach podmokłych. A to dlatego, że miasto przed wiekami otaczały głównie bagna. W pobliżu miasta znajduje się największy na Mazurach głaz narzutowy — „Kamień Tatarski”. Jego nazwa wywodzi się od legendy dotyczącej obrony miasta przed Tatarami. Posilającego się przy kamieniu wodza tatarskiego miała dosięgnąć tutaj armatnia kula.

Nowe Miasto Lubawskie — położone pomiędzy Garbem Lubawskim a Pojezierzem Iławskim nad rzeką Drwęcą. Warto tutaj zajrzeć chociażby do Bramy Brodnickiej. Znajduje się tutaj Muzeum Ziemi Lubawskiej ze starymi, XVIII-wiecznymi narzędziami rolniczymi oraz opatentowany model małej łodzi do ratowania rozbitków z okrętów podwodnych.

Olsztynek — miasto ze słynnym skansenem, ale nie tylko... Warto wspomnieć najślynniejszego gimnazjalistę tego miasta. Otóż uczył się tutaj Emil Behring, późniejszy laureat Nagrody Nobla w dziedzinie medycyny. Okolice to piękne krajobrazy i malownicze jeziora, które wędkarom gwarantują udane połowy.

Pasym — ziemie te zamieszkiwał niegdyś pruski szczerp Galindów. Miasteczko o wyjątkowej zabudowie z XVI-wiecznym ratuszem oraz fragmentami XIV-wiecznych murów obronnych. Dziś znajdują się tutaj liczne ośrodki służące rekreacji oraz stancje wodne. Na lubiących aktywny wypoczynek czekają również szlaki piesze oraz rowerowe.

Reszel — uważany za jedno z najładniejszych miast Warmii z wyjątkowym zamkiem biskupim i średniowiecznymi mostami. W 1811 roku spalono tutaj, oskarżoną o czary, niejaką Barbarę Zdunek. Był

to ostatni stos w Europie. Co ciekawe, Reszel ma i swoje tradycje lotnicze... W 1910 roku zbudowano tutaj jedynopłat z silnikiem o mocy 50 KM. To pierwsze polskie miasto, które przystąpiło do Cittaslow.

Ryn — nad Jeziorem Ryńskim znajduje się promenada z ekologiczną przystanią dla jachtów. Nad jeziorem Ołów z kolei urządzono plażę i ścieżkę spacerowo-rekreacyjną. Można tutaj zobaczyć również wiatrak typu holenderskiego z XIX wieku. Atrakcją miasta jest między innymi pokrzyżacki zamek z XIV wieku.

Czym zajmują się miasta Cittaslow?

- polityka środowiskowa (energia, transport — rowery i ścieżki piesze, zmiany klimatu, zużycie i ochrona gleby, poprawa krajobrazu, bioróżnorodność, etc.);

- polityka społeczna (integracja, odpowiedzialność społeczna, edukacja, tożsamość, etc.);

- rolnictwo — ryneczki Cittaslow z lokalnymi produktami etc, zrównoważona turystyka, świadomość mieszkańców bycia pozytywną kontrkulturą.

